

ایران در انتظار پاسخ شفاف غرب



همزمان با روزی که یوکیا آمانو دبیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در گزارش خود از نبود انحراف در فعالیت‌های هسته‌ای ایران گزارش داده بود، اوباما رئیس‌جمهور آمریکا و جان کری وزیر خارجه‌اش در تقلا بودند تا کنگره آمریکا را به تعویق تحریم‌های جدید علیه ایران متقاعد کنند.

همزمان با روزی که یوکیا آمانو دبیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در گزارش خود از نبود انحراف در فعالیت‌های هسته‌ای ایران گزارش داده بود، اوباما رئیس‌جمهور آمریکا و جان کری وزیر خارجه‌اش در تقلا بودند تا کنگره آمریکا را به تعویق تحریم‌های جدید علیه ایران متقاعد کنند.

در میانه چنین کوششی باز از آزاد کردن بخشی از اموال بلوکه‌شده ایران سخن به میان آمده است. این بار البته این موضوع به صورت رسمی از سوی وزیرخارجه دولت آمریکا مطرح شد. بماند آنکه در میانه چنین کوششی، آنها از گزینه نظامی هم سخن به میان آورده‌اند، از برچیدن کامل تاسیسات هسته‌ای ایران هم گفته‌اند و با فرانسه که مذاکرات ژنو را به هم زد هم عقیده شده‌اند.

اقدامات اعتماد ساز

یوکیا آمانو دبیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی که دوشنبه هفته گذشته به تهران آمده بود بعد از بازگشتش از تهران گفت که لحن تهران نسبت به گذشته سازنده‌تر شده است. او در جمع خبرنگاران در فرودگاه وین اعلام کرد که در نتیجه گفت‌وگوهایش با مقام‌های ایرانی در تهران، توافقنامه‌ای در مورد همکاری‌های آینده ایران با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به امضای طرفین رسید. اشاره آمانو به تفاهمنامه‌ای بود که بین ایران و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی امضا شد و براساس این بیانیه مشترک، ایران به بازرسان آژانس اجازه داد تا فراتر از تعهدات پادمانی‌اش از تاسیسات تولید آب‌سنگین اراک و معدن گچین بندرعباس بازدید کنند. تاسیسات تولید آب سنگین اراک، همان موضوعی بود که در مذاکرات ژنو لورن فابیوس وزیر خارجه فرانسه به بهانه آن، مذاکرات را به هم زد.

آمانو البته گزارش جدید خود را درباره فعالیت‌های هسته‌ای ایران هم منتشر کرد؛ گزارشی که در آن آمده است آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نبود انحراف در فعالیت‌های هسته‌ای ایران را که تحت پادمان‌های آژانس است، تأیید می‌کند. در این گزارش همچنین آمده است: چارچوب همکاری که به تازگی آژانس با ایران امضا کرده است، گامی مهم محسوب می‌شود. آنچه در این گزارش قابل اهمیت است این است که او نوشته است ایران توسعه فعالیت‌های هسته‌ای‌اش را از زمان روی کار آمدن دولت جدید متوقف کرده است.

او نوشته است نرخ تولید UF6 غنی‌شده تا سقف 5 درصد از اورانیوم 235 مشابه چیزی که در گزارش قبلی ذکر شده باقی مانده است؛ نرخ‌های تولید UF6 غنی‌شده تا سقف 20 درصد از اورانیوم 235 مشابه چیزی که در گزارش قبلی ذکر شده، باقی مانده است؛ سانتریفیوژهای IR-2m بیشتری در کارخانه غنی‌سازی سوخت (FEP) نصب نشده‌اند. این همه را ایران همزمان با انجام مذاکرات هسته‌ای به منظور اعتمادسازی انجام داده است؛ اقداماتی که همراستا با صدور اجازه بازدید بازرسان آژانس از رآکتور آب‌سنگین اراک گام بلندی در جهت اعتمادسازی محسوب می‌شود.

تقابل آمریکایی

متقاعد کردن کنگره برای تعویق تحریم‌های جدی علیه ایران یک ماهی است به چالشی برای دولت آمریکا تبدیل شده است. بعد از درخواست‌های جان کری از کنگره برای دست نگه داشتن در اعمال تحریم‌های جدید علیه ایران این بار رئیس‌جمهور آمریکا هم از کنگره خواست تحریم‌ها را به تعویق بیندازد. او در عین حال تأکید کرد که کماکان «همه گزینه‌ها روی میز است.» باراک اوباما مدعی شده است هدف از اعمال تحریم‌ها علیه ایران، مجبور کردن تهران به مذاکره و قرار دادن پرونده هسته‌ای خود روی میز مذاکره است. اگر آمریکا در تلاش خود برای حل دیپلماتیک موضوع هسته‌ای ایران جدی باشد، نیازی به اعمال تحریم‌های جدید علیه این کشور نیست.

جنگال‌های جان

جان کری وزیر خارجه آمریکا هم در یک گفت‌وگوی تلویزیونی اعلام کرد که بیش از ۹۵ درصد تحریم‌ها علیه ایران به قوت خود باقی خواهند ماند و فقط آزاد کردن بخش ناچیزی از ۴۵ میلیارد دلار دارایی مسدود شده ایران در حساب‌های بانکی کشورهای مختلف «احتمالاً» مدنظر آمریکاست. بعد از گمانه زنی‌های رسانه‌های آمریکا درباره آزادی بخشی از اموال بلوکه‌شده ایران این

نخستین بار است که یک مقام آمریکایی رسماً از موضوع دارایی‌های بلوکه‌شده ایران سخن می‌گوید.

وزیر خارجه آمریکا پنجشنبه به شبکه MSNBC گفت پیش از آنکه تحریم‌ها اثرگذار شوند ایران از فروش نفت سالانه ۱۱۰ تا ۱۲۰ میلیارد درآمد داشت اما در حال حاضر این مبلغ به ۴۰ تا ۴۵ میلیارد دلار کاهش پیدا کرده و این مبلغ هم در حساب‌های بانکی در کشورهای مختلف دنیا مسدود شده و ایران به این پول دسترسی ندارد. او گفته است حرف ما آزاد کردن بخش ناچیزی از این مبلغ است چون شما باید کاری انجام دهید تا برای آنها ارزش داشته باشد که بگویند ما برنامه خود را در وضعیت فعلی متوقف می‌کنیم و درواقع آن را به عقب برمی‌گردانیم.

کری صحبت‌های دیگری هم داشت. او در یک برنامه تلویزیونی مدعی شد که هدف نهایی آمریکا «برچیدن کامل برنامه صلح آمیز تاسیسات هسته‌ای ایران» است. وزیر خارجه آمریکا در ابوظبی هم با فرانسه که مذاکرات ژنو را به‌هم‌زده بود هم عقیده و مدعی شده بود این ایران بود که در ژنو خواست توافق صورت بگیرد.

پاسخ ظریف

محمدجواد ظریف وزیر خارجه کشورمان هم در یک گفت‌وگو به این اظهارات پاسخ داد. او البته پیش از حضور در این برنامه تلویزیونی در یک پیام توئیتری به وزیر خارجه آمریکا گوشزد کرد که «بازی با کلمات نمی‌تواند واقعیات بین پنجشنبه ساعت ۶ بعدازظهر تا شنبه ساعت ۵:۴۵ بعدازظهر را تغییر دهد» ظریف بدون اشاره به نام فرانسه نوشت: «آقای وزیر، آیا این ایران بود که پنجشنبه شب، نصف پیش‌نویس آمریکا را زیر و رو کرد و جمعه صبح، علناً علیه آن صحبت کرد؟»

ظریف ادامه داد: هرگونه توافقی که «حقوق مردم ایران» را به رسمیت نشناسد و از موضع احترام نباشد شانسی برای موفقیت ندارد. خبرهای روز پنجشنبه و جمعه همه‌چیز را نشان می‌دهد و آنچه لازم است ضرورت یک برخورد از موضع برابر و احترام متقابل خواهد بود. وی با بیان اینکه مردم ایران و نماینده‌های آنها چیزی جز احترام را نمی‌پذیرند، گفت: من همیشه امیدوارم و بدون امید نمی‌توان کار را پیش برد. البته امیدواری مخالف این موضوع نیست که ما با چشم باز حرکت کنیم.